

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá žánrem autotematického románu. Jejím cílem je poznat různé vnitřní motivace užití autotematické techniky a popsat roli pisatele.

V první části jsou shrnuty teoretické poznatky o tomto žánru a formulovány charakteristické znaky autotematického románu (zdravná zprostředkovanost vyprávění, reflexe kreativního aktu, osobnost pisatele, problematizovaný vztah reality a fikce), které byly dokázány například románu *Pen zokazi* Andrého Gida. Druhou částí je interpretace tří autotematických románů směřující k analýze subjektu pisatele a popisu funkce autotematickosti vzhledem k smyslu díla.

Pro Gida je autotematickosti prostředkem k zobrazení rozporu skutečnosti a klamu, čímž odhaluje a odsuzuje společenskou nepřítelství. Ke znázornění polarity i prolínání fikce a skutečnosti užil autotematického žánru také ezá ve svém *Rozhraní*, aby se na tomto pozadí mohl odehrát příběh o hledání vlastní identity a pravdy prostřednictvím umění. Šapkovi dovoluje autotematickosti víceperspektivní zpracování syžetu, které má být metaforou rozdílných poetických principů. A pro Kantarkovou je autotematický román žánrem poskytujícím tvůrčí svobodu a možnost tematizovat tvorbu, která je pro ni aktem záchrany.

Pisatel, který zpravidla splývá s autorským vyprávěním nebo s postavou primárního syžetu, vystupuje nejčastěji v roli antiiluzivní. Je prostředníkem mezi realitou a fikcí. Je mu připisována role hledatele pravdy, nástroje odstupů od příběhu nebo naopak média prožitku. A jako spisovatel se stává také zprostředkovatelem autorových úvah o literární tvorbě.

Klíčová slova: autotematickosti, pisatel, vyprávění, reflexe kreativního aktu, zprostředkovanost, syžet, literárnost, antiiluzivní vyprávění, umění, fikce, skutečnost, pravda, poznání, identita, tajemství